

Diplomová práce, TF JU
Autorka: Nataliya Slyvovska
obhajoba: červen 2011
Název: Diakonie v byzantské tradici

Posudek vedoucího práce:

Autorka formuluje cíl své práce: analyzovat službu diakona v byzantské tradici. Takto pojatá práce jistě splňuje profilové zařazení do studovaného oboru – pastorační asistence, Teologické fakulty JU a současně i osobního zaměření. Vlastní uchopení tématu se během zpracovávání vyvíjelo, původní zájem o teologické uchopení charity, diakonie, sociální práce ve východní křesťanské tradici se posunul ke zpracování chápání diakonie. Autorce se dle mého soudu podařilo dobře ukázat jak tento pojem – na rozdíl od tradice západní, která je na TF JU určující – vycházel původně ze stejných událostí a biblických kořenů, postupně však se svým obsahem posunul do liturgické služby. Tuto službu pak autorka popisuje jak z hlediska historického, teologického a liturgického.

Práce je členěna do čtyřech kapitol, doplněných úvodem, vysvětlením terminologie a závěrem. První kapitola popisuje biblická východiska chápání diakonie, druhá kapitola vývoj diakonie v kontextu vývoje byzantské tradice, třetí kapitola uvádí podoby liturgií této tradice, tedy kontext pojednávaného typu – liturgie sv. Jana Zlatoústého, poslední kapitola pak postavení diakonie právě v této liturgii, čili jádro celé práce. Struktura textu je tedy srozumitelná, logická a směřuje k dosažení cíle práce.

V úvodu autorka srozumitelně popisuje kromě cíle práce i svou motivaci, strukturu práce s odůvodněním jednotlivých bodů dále metodu a zdroje jaké používala.

V kapitole nazvané „terminologie“ uvádí význam slova diakonie, uplatnění jeho obsahu v evangeliích. Formální otázkou pro mě je, proč tato kapitola není zařazena též do číslování kapitol, myslím, že logika zpracování by tím neutrpěla.

V kapitole biblických východisek pak na základě literatury dovozuje tři roviny které tvoří podstatu liturgie (eucharistie, modlitba, diakonia). Je to jistě jedno z možných chápání, autorce to ovšem pomůže uchopit jí řešenou otázku. Druhá kapitola popisuje vývoj byzantské tradice s ohledem na vývoj diakonie. Samozřejmě musí toto téma být zpracováno se značnou mírou zjednodušení; je vždy otázkou zda se do toho v závěrečných pracích pouštět. Domnívám se, že při uvedené problematice tohoto rozhodnutí, pokud už se autorka rozhodla dějinnou kapitolu zařadit, pak se jí zhostila srozumitelným, uspokojivým způsobem. Velmi oceňuji, že autorka tuto kapitolu pojala nikoliv jako popis dějin samotných, ale s cílevědomým zaměřením na svou problematiku. Třetí kapitola zpracovává jednotlivé typy východních liturgií byzantské tradice, s ohledem na službu diakona. Poslední kapitola popisuje podrobně úkol diakona v liturgii sv. Jana Zlatoústého, a to z hlediska historického, symbolického, liturgicko-rubricistického; místy je jakýmsi komentovaným souborem liturgických předpisů pro sloužícího diakona.

Po formální stránce považuji práci za velmi zdařile zpracovanou, autorka si jistě dala velkou práci i s korekturami.

Ač na závěrečné práce studentů nevztahujeme nutně požadavek „užitečnosti“, vlastním cílem je prokázat schopnost jakési vědecké práce, domnívám se, že kromě toho, že autorka dle mého soudu tuto schopnost dostatečně prokázala, práce sama je v našem prostředí i užitečná, neb autorka nám zprostředkovala a utřídila řadu údajů z literatury, kterou v naší tradici běžně nepoužíváme.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Duben 2011
Alois Kříšťan

